

Fifa beoogt aanvullende betrokkenheid met Preferred Producers

Fifa Preferred Producers zijn verplicht om, behalve de installatie van een kunstgras voetbalveld, ook de levering van onderhoudsmateriaal en eventuele training van onderhoudspersoneel te verzorgen. Wat is het effect van deze nieuwe Fifa-eis?

Auteur: Guy Oldenkotte

Het 'Fifa Preferred Producer'-keurmerk is de meest recente ontwikkeling van Fifa in haar streven om haar grip op de kunstgrasindustrie te vergroten. Fifa toonde kunstgras jarenlang geen blik waardig. Die houding was mede het gevolg van een falende introductie van kunstgrasvoetbalvelden in Engeland in de jaren '80. Succes in de hockeysport deed de kunstgrasindustrie geloven dat de voetbalwereld de plastic sprieten eveneens juichend zouden ontvangen. Verschillende installaties en diverse geblesseerde spelers later bleek dat elke sport z'n eigen karakteristieken heeft en daarom een eigen oplossing verdiende. Eind jaren '90 introduceerde de kunstgrasindustrie daarom de eerste kunstgrassystemen voor voetbal en zette daarmee de stap richting een revolutie in de conservatieve voetbalwereld. Fifa en Uefa sloegen daarop de handen ineen om de kwaliteit van het spel te waarborgen, wat resulteerde in de introductie van het Fifa Quality Concept in 2005. Deze richtlijn werd gevolgd door de introductie van de Fifa One-Star en Fifa Two-Star kwaliteitsstandaarden

waaraan een veld moet voldoen, wil men het veld gebruiken voor bepaalde competities. De frequentie van testen van een veld is daarbij afhankelijk van de standaard. De laatste ontwikkeling is de introductie van het Fifa Preferred Producer-programma. "Kunstgrasproducenten die zich een Fifa Preferred Producer mogen noemen zijn verantwoordelijk voor de totale installatie van een kunstgrasveld en hebben aangetoond te beschikken over bekwaam en vaardig personeel. Daarnaast stellen deze bedrijven zich garant voor de hoge kwaliteit van de installatie en dienstverlening naar de klant", legt een medewerker van Fifa uit. Van Fifa Preferred Producers wordt verwacht dat de gehele organisatie voldoet aan de strenge voorwaarden van Fifa, waarbij ondermeer wordt gekeken naar productie en administratieve processen, personeelsbeleid, milieuvriendelijkheid en streven om aan de hoogste kwaliteit te voldoen. Waar andere kunstgrasveldenbouwers zich aan hun verantwoordelijkheid kunnen onttrekken, zijn de vijf erkende Fifa Preferred Producers

echter direct aansprakelijk voor de kwaliteit van het kunstgrassysteem, de installatie en het onderhoud. Deel van die garantstelling is dat behalve de installatie ook levering van onderhoudsmateriaal en training van onderhoudspersoneel wordt verzorgd. "Dat eisen we tegenwoordig van iedere kunstgrasinstallateur en we controleren dat wanneer velden worden getest vlak voor de oplevering en in de jaren daarna", vult de Fifa-medewerker aan. Clubs moeten daarom bij iedere keuring hun onderhoudslogboek overleggen, terwijl de veldenbouwer moet aantonen dat onderhoudsmateriaal is geleverd en training is verzorgd. Fifa zegt met de nieuwe eis de duurzaamheid en de veiligheid van een veld te willen waarborgen.

Onderhoud lastig?

Internationale testinstituten klaagden onlangs dat er nog veel valt te bereiken op het gebied van onderhoud van kunstgras voetbalvelden. Het is blijkbaar nog altijd lastig voor onderhoudsperso-

Infill-materiaal moet regelmatig worden aangevuld om het veld in optimale conditie te houden. (Foto: Desso)

Fifa Preferred Producers zijn direct aansprakelijk voor de kwaliteit van het kunstgras-systeem, de installatie en het onderhoud

neel om een kunstgrasveld goed te onderhouden en te garanderen dat het veilig is voor de spelers. "We merken nog dagelijks dat onderhoud van kunstgrasvoetbalvelden over heel de wereld niet echt serieus wordt genomen. Veel velden voldoen daarom niet meer aan de voorwaarden wanneer ze worden hertest," zegt Eric Faivre d' Arcier van Labosport. Volgens Eric O'Donnell van Sports Labs worden zelfs de meest eenvoudige problemen over het hoofd gezien. "Er worden veelvuldig simpele fouten gemaakt zoals de onderschatting van de noodzaak voor topdressing waarbij het infill-materiaal weer juist wordt verdeeld. Een veld verliest per jaar zo'n 2.5 tot 5 ton aan rubber. Om de kwaliteit, duurzaamheid en veiligheid van een veld te garanderen zal dat moeten worden vervangen." Zowel O'Donnell als Faivre d' Arcier stellen dat negeren van dit probleem kan

leiden tot harde en gevaarlijke velden die sneller vervangen moeten worden dan aanvankelijk werd gesteld. Marc Vercammen van Desso Sports Systems stelt dat Nederland echter een positieve uitzondering is. "In Nederland is het besef van de noodzaak van onderhoud al lang doorgedrongen en is er meer een cultuur van nadenken over de prijzen en kwaliteit bij openbaar besturen." De kwaliteit van het onderhoud is daarmee in Nederland stukken beter, erkent ook Henk Mink van Isa Sport. "Je ziet dat de meeste clubs het reguliere onderhoud wel in orde hebben. Maar als je kijkt naar de sporttechnische capaciteit van velden dan schort daar bij veel velden toch wel wat aan." De oorzaak is, volgens Mink, dat velden in het verleden alleen zijn getest voordat ze werden opgeleverd. "En als de druk er dan niet meer op ligt, valt de noodzaak voor jaarlijks testen weg."

Noodzaak herhaaldelijk testen

Dankzij de wijziging van de regels is hier sinds januari verandering in gekomen. "Velden met een Fifa Two Star-certificaat worden, wanneer ze niet jaarlijks worden hertest, automatisch een Fifa One Star-veld. En deze velden zijn verplicht om eens in de drie jaar getest te worden," licht Vercammen toe. Velden die niet zijn

getest, mogen niet langer worden gebruikt voor competities. "Clubs en bedrijven zijn daarom minder geneigd risico's te nemen." Ook Victor Neuteboom van Edel Grass is positief over het initiatief en onderschrijft de noodzaak voor herhaaldelijk testen. "De eis om onderhoudsmaterieel te leveren en ook trainingen te verzorgen voor de gebruikers van dit materieel zien we als een stap in de goede richting voor oordeelkundig gebruik van het veld. Gebleken is dat in het verleden, mede door de misvatting dat kunstgras onderhoudsvrij zou zijn, velden na aanleg vaak niet juist gebruikt werden en er geen of slecht onderhoud uitgevoerd werd. Op het gebruik afgestemd onderhoud is echter een van de dingen die er voor zorgt dat het veld gedurende zijn levensduur zo optimaal mogelijk blijft presteren. Dit levert een positieve bijdrage aan de sportbeleving op dit veld en, voor de eigenaar niet onbelangrijk, voor een langere levensduur en dus mogelijk een lagere afschrijving."

Onderhoudsvrij; een misvatting

Ondanks de voorsprong die Nederlandse fieldmanagers hebben op hun internationale collega's, is er nog altijd ruimte voor verbetering. "Er bestaat nog altijd de misvatting dat kunstgrasvoetbalvelden geen onderhoud vergen. Het is daarom, met al onze kennis als sportveldenbouwer, onze verantwoordelijkheid om te zorgen dat men het juiste onderhoudsmateriaal gebruikt en dat het onderhoud op juiste manier wordt gedaan," zegt Rob Venneker van Greenfields. Venneker stelt dat de eis van Fifa een stap in de juiste richting is. "Maar ik hoop dat de voetbalbond nadrukkelijk gaat eisen dat alle sportveldenbouwers daaraan voldoen." Slecht onderhoud heeft een direct gevolg voor de sporttechnische kwaliteit van een veld. Nog altijd kent de kunstgrasindustrie leveranciers en installateurs die hoogwaardige producten en vakkundige installaties minder hoog in het vaandel hebben staan. Volgens Frenk Stoop van Sekisui Alveo, een fabrikant van sporttechnische lagen, schuilt juist daar het probleem. "Het initiatief is goed, maar als er geen opvolging aan wordt gegeven, dan heeft het weinig nut. Er zijn maar weinig velden die jaarlijks een keuring ondergaan en daarmee is de controle totaal weg." Stoop meent dat de laagste prijs nog altijd leidend is bij de aanschaf van een kunstgrasveld. "Ik vraag me af of gemeentes zich bewust zijn van de voorwaarden voor de duurzaamheid van een veld? Er is nog altijd een groot stuk onwetendheid. Het ontbreekt aan goede informatie en informatieverstrekking. Ik zou daarom liever zien

dat Fifa of de nationale bonden zich juist daar actiever mee zou bemoeien.”

Kwaliteitsomschrijving

Omdat de kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid van een kunstgrasveld wordt bepaald door diverse factoren is het belangrijk om daarover te blijven informeren, stelt Stoop. “Fifa zou er beter aan doen zich te richten op het omschrijven en vaststellen van ‘kwaliteit’ want voor de leek is het allemaal groen.” Marc Vercammen onderschrijft die stelling. “Er zijn helaas nog teveel kunstgras-systemen op de markt die net goed genoeg zijn om door de eerste test te komen, maar die daarna falen. En met openbare aanbestedingen loop je als sportveldenbouwer al snel het risico dat de prijs leidend is, waardoor je met een beter maar duurder systeem, toch buiten de boot valt.” Daar zou, als het goed is, op termijn verandering in moeten komen. “We zien steeds vaker dat gemeentes eisen stellen aan de duur waaraan de kwaliteit van een veld moet voldoen,” merkt Mink op. “Dat is op zich een goede ontwikkeling. Maar wanneer gemeentes gaan voorschrijven wat de vezeldichtheid moet zijn van de mat of wat de lengte moet zijn van de vezel dan bestaat de kans dat ze leveranciers van goedgekeurde systemen uitsluiten omdat die systemen anders zijn samengesteld.”

Eigen verantwoordelijkheid

Toch blijft het de vraag of Fifa's besluit realistisch is. Van de vele honderden leveranciers en installateurs wereldwijd zijn er slechts vijf die zich Fifa Preferred Producer mogen noemen. Zowel Desso Sports Systems, Edel Grass als Greenfields staan op die lijst, tezamen met Act Global en Limonta. “Het helpt ons met name in regio's waar Fifa een grote rol speelt, zoals Zuid-Amerika,” erkent Vercammen. De grotere sportveldenbouwers installeren zo'n tweehonderd à driehonderd velden per jaar. Dit maakt het lastig voor sportveldenbouwers om aan Fifa's verwachting te voldoen dat zij regelmatig de kwaliteit controleren. Hoewel Fifa actief de markt probeert te reguleren om het kaf van het koren te kunnen scheiden, ziet Rob Venneker ook een taak weggelegd voor clubs en gemeentes. “Het werkt twee kanten op. Het is de verantwoordelijkheid van de sportveldenbouwer dat een installatie voldoet aan alle eisen en dat dit regelmatig wordt gecontroleerd. Maar andersom mag van clubs worden verwacht dat ze ernaar streven ervoor te zorgen dat een veld zo lang mogelijk aan die kwaliteit blijft voldoen.”

De sporttechnische eisen, waaronder schokabsorptie, laat op veel velden te wensen over. (Foto: Sekisui Alveo)

Kunstgras werd lange tijd beschouwd als een oplossing voor capaciteitsgebrek dat ook bezuiniging op onderhoud mogelijk zou maken. (Foto: Greenfields)

Onderhoud door sportveldenbouwers

Eric Faivre d' Arcier van Labosport heeft bovendien zo'n twijfels of sportveldenbouwers ook voldoende weten over het onderhoud. “Sportveldenbouwers weten doorgaans ontzettend veel over hun kunstgrasysteem, maar heb-

ben weinig ervaring in de noodzakelijke onderhoud ervan. Het is daarom de vraag of je van hen mag verwachten dat ze in staat zijn richtlijnen op te stellen voor het onderhoud.” Toch erkent hij dat het in het belang van de sportveldenbouwer is om dit te doen en de uitvoering daarvan regel-

matig te controleren. "Slijtage van kunstgrasvelden verloopt niet uniform. Trainingen worden vaak afgewerkt op hetzelfde deel van een veld, met name dicht bij de ingang van een veld en rondom het doelgebied. Het veld slijt daarom op deze plekken sneller dan elders." Ook Eric O'Donnell merkt op dat de Fifa-verplichting een uitdaging vormde voor sportveldenbouwers. "Het gebrek aan opvolging door de sportveldenbouwers is zeker iets dat de aandacht verdiende en dat noodzakelijk was. Het feit dat fieldmanagers niet in staat zijn voldoende en kwalitatief goed onderhoud te verzorgen vormde een struikelblok." Volgens O'Donnell zijn richtlijnen daarom noodzakelijk. "De investering in goed onderhoudsmateriaal is essentieel. Het mag misschien een forse investering zijn, maar één die zeker de moeite waard is omdat het de levensduur van een veld eenvoudig met een jaar kan verlengen. Dat kan leiden tot een besparing van 10 tot 12 procent van de kosten voor een nieuw veld." De Fifa-verplichting heeft de kunstgrasontwikkelaars en leveranciers van onderhoudsmateriaal nader tot elkaar gebracht. "Edel Grass heeft als totaalspeler in de keten zelf al jaren ervaring met het plegen van onderhoud aan kunstgrasvelden. Hiertoe zijn in de loop der jaren contacten opgebouwd met andere leveranciers in de keten waarvan onderhoudsapparatuur werd gekocht. Inbreng van kennis van onze kant heeft er in een aantal gevallen ook voor gezorgd dat apparatuur is aangepast aan de eisen voor het gebruik op kunstgras.

Aanvullende betrokkenheid

Een aantal leveranciers heeft zich ook volledig toegelegd op productie van aanleg en onderhoudsapparatuur voor kunstgras. Daar waar Edel Grass in het verleden noodgedwongen apparatuur zelf in eigen beheer moest maken, kan deze nu betrokken worden bij deze gespecialiseerde leveranciers," merkt Neuteboom op. Dankzij de nauwere samenwerking zouden clubs voortaan verzekerd moeten zijn van het juiste onderhoudsmateriaal voor het juiste systeem. "Ons onderhoudsmaterieel is altijd afgestemd geweest op de door ons geleverde systemen. Het betrekken van de klant in dit geval zorgt er juist voor dat de klant het veld met de juiste apparatuur onderhoudt. Dit was in het verleden nog wel eens anders. Het gebruik van verkeerde borstels die meer kwaad dan goed deden voor de vezel kwam vaak simpelweg door onkunde bij de gebruiker. Het leveren van onderhoudsapparatuur met de hierbij behorende training heeft deze situ-

atie ten positieve gekeerd." Ook Rob Venneker van Greenfields heeft ervaring met dergelijke problemen. "De keuze van de juiste borstel is een lastige, vandaar dat betrokkenheid vanuit de sportveldenbouwer belangrijk is." Volgens Venneker illustreert dat precies de toegevoegde waarde van de aanvullende betrokkenheid die van Fifa Preferred Producers mag worden verwacht.

Geldklopperij?

Dat Fifa de voetbalwereld aardig in z'n greep heeft, is alom bekend. Sceptici menen dan ook dat Fifa's eis een stap is richting verdere beknotting van de industrie en een poging om meer royalties te kunnen verdienen. Bedrijven die door Fifa erkend willen worden als een Fifa Preferred Producer, of die hun kunstgrassystemen voordragen voor Fifa One Star- of Fifa Two Star-normering, betalen daarvoor aanzienlijke bedragen aan de wereldvoetbalbond. Volgens de Fifa-woordvoerder is het betrekken van onderhoud en onderhoudsmateriaal echter niet bedoeld om meer geld te genereren. "Fifa's doelstelling is om de kwaliteit en veiligheid van kunstgrassystemen voor voetbal verder te vergroten." Desondanks sluit hij niet uit dat ook de industrie voor onderhoudsmateriaal nadrukkelijker te maken gaat krijgen met Fifa. "We kijken wel naar andere manieren om deze industrie te reguleren," voegt hij toe. Wordt daarom vervolgd.

Guy Oldenkotte

Om kunstgrasvoetbalvelden in optimale conditie te houden is het noodzakelijk om compactering van het infill-materiaal te voorkomen en, waar nodig, de infill te herverdelen. Daarvoor worden kleine tractoren met driehoekige bezems ingezet. Maar het is daarbij zaak ervoor te zorgen dat de juiste bezem wordt gebruikt. Na behandeling met de bezem sleept men vaak een stalen net achter de tractor over het veld om zo de vezels overeind te krijgen. Vezels die plat liggen, doen afbreuk aan de optische kwaliteit van een veld maar dragen ook bij aan een snellere slijtage.

